



URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba



ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

ДИРЕКЦИЈЕ ЗА ЦИВИЛНО ВАЗДУХОПЛОВСТВО БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА 2023. ГОДИНУ



Садржај

I	МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	2
1.	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА.....	2
2.	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	5
II	КРИТЕРИЈУМИ КОРИШЋЕНИ У РЕВИЗИЈИ	7
III	ПРЕПОРУКЕ ЗА 2023. ГОДИНУ	8
IV	ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ РЕВИЗИЈИ	9
1.	ПРЕДМЕТ И ЦИЉ РЕВИЗИЈЕ.....	9
2.	ОЦЈЕНА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА	9
3.	ДЈЕЛОКРУГ, ОРГАНИЗАЦИЈА И РУКОВОЂЕЊЕ	11
4.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА	12
5.	БУЏЕТ ДИРЕКЦИЈЕ ЗА 2023. ГОДИНУ	13
6.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ.....	14
6.1.	Преглед расхода и издатака из буџета	14
6.1.1.	Издаци за употребу возила	14
6.2.	Преглед прихода и примитака	15
6.2.1.	Приходи од накнада које плаћају оператери авиона по превезеном путнику и тони превезене робе/терета у одласку са аеродрома у БиХ.....	16
6.3.	Биланс стања.....	17
7.	ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС ЗАПОСЛЕНИХ (АНГАЖОВАНИХ) ЛИЦА	18
7.1.	Обављање послова другог радног мјеста	18
7.2.	Уговори о дјелу	19
8.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ	20
9.	ОСТАЛО.....	20
9.1.	Трајни смјештај Дирекције	20
10.	КОМЕНТАРИ НА НАЦРТ ИЗВЈЕШТАЈА.....	22
	ПРИЛОЗИ	22

I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење независног ревизора се даје на основу обављене финансијске ревизије која обухвата ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Мишљење

Обавили смо ревизију финансијских извјештаја **Дирекције за цивилно ваздухопловство Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Дирекција) који обухватају: биланс стања на 31.12.2023. године, преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, преглед расхода и издатака по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања, преглед дознака из текуће резерве буџета, те анализу исказа - текстуални дио, за годину која завршава на тај дан.

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Дирекције приказују истинито и фер, у свим значајним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2023. године, те приходе и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу с примјењивим оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине¹ и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI)². Наше одговорности према ISSAI стандардима су детаљније описане у одјељку *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*.

Независни смо од Дирекције у складу с етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију према ISSAI 130 - Етички кодекс и испунили смо остале етичке одговорности у складу с тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједо основ за наше мишљење.

¹ Службени гласник БиХ, број 12/06

² Међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) дио су Оквир професионалних објава Међународне организације врховних ревизионих институција – IFPP оквира (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), који чине три нивоа објава: INTOSAI принципи (INTOSAI-P), међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) и INTOSAI смјернице (GUID).

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство Дирекције је одговорно за састављање и фер презентацију финансијских извјештаја у складу с примјењивим оквиром финансијског извјештавања на нивоу институција Босне и Херцеговине тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумијева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за састављање и презентацију финансијских извјештаја који не садрже значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе да ли су финансијски извјештаји као цјелина сачињени без значајног погрешног приказивања услјед преваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу с Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји. Погрешни прикази могу настати услјед преваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донијете на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије, у складу с Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- Препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизионе поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизионе доказе који су довољни и примјерени да обезбиједе основ за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услјед преваре је већи од ризика насталог услјед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- Стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизионе поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола.
- Оцјењујемо примјереност коришћених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створило руководство.
- Оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и да ли финансијски извјештаји одражавају трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.



С руководством комуницирамо у вези са, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

Мишљење

У вези с ревизијом финансијских извјештаја Дирекције за 2023. годину, обавили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације Дирекције за 2023. годину у складу су, у свим значајним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критеријуми за дату ревизију.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и ISSAI 4000 - Стандард за ревизију усклађености. Наше одговорности према овом стандарду су детаљније описане у одјељку *Одговорности ревизора за ревизију усклађености*.

Независни смо од Агенције у складу с етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију према ISSAI 130 - Етички кодекс и испунили смо остале етичке одговорности у складу с тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједо основ за наше мишљење.

Скретање пажње³

Не изражавајући резерву на мишљење о усклађености, скрећемо пажњу на следеће:

- *Правилник о унутрашњој организацији још увијек није усклађен с одлукама Савјета министара БиХ (тачка 3. извјештаја).*
- *Поново је констатован ангажман лица по основу уговора о дјелу за послове који одговарају пословима из описа систематизованих радних мјеста (тачка 7.2. извјештаја).*
- *Још увијек није ријешено питање трајног смјештаја Дирекције у Бањалуци (тачка 9.1. извјештаја).*

³ Одјељак којим ревизор скреће пажњу корисницима извјештаја на питања која су презентована или објелодањена у информацијама везаним за предмет ревизије, а која су, према ревизоровој професионалној просудби, јако важна за разумијевање таквих информација од стране корисника извјештаја; у ревизионој пракси овај одјељак се назива још и 'истицање питања'.



Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за састављање и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство Дирекције је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу с прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито коришћење расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације, у свим значајним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање Дирекције, према дефинисаним критеријумима, усклађено с релевантним законима и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање субјекта ревизије. Такође, наша одговорност подразумијева и оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

Сарајево, 26.6.2024. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Хрвоје Твртковић, с. р.

ЗАМЈЕНИК ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Неџад Хајтић, с. р.

ЗАМЈЕНИЦА ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Неда Мочевић, с. р.

II КРИТЕРИЈУМИ КОРИШЋЕНИ У РЕВИЗИЈИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) обавила је ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумевају процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени с одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцена предмета ревизије.

За обављање финансијске ревизије коришћени су сљедећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2023. годину
- Закон о финансирању институција БиХ
 - Правилник о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ
 - Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ
 - Инструкција о привременом финансирању институција БиХ за период јануар - март 2023. године
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о управи и подзаконски акти
- Закон о ревизији институција БиХ
- Закон о облигационим односима (дио који се односи на уговоре о дјелу)
- Закон о ваздухопловству БиХ.

III ПРЕПОРУКЕ ЗА 2023. ГОДИНУ

У Извјештају о обављеној финансијској ревизији за 2023. годину дато је шест препорука (двје нове и четири поновљене) и све се односе на усклађеност.

Осим наведеног, у 2023. години обрађене су двје препоруке које су у претходном периоду оцијењене као препоруке чија је реализација у току и које су и даље предметом праћења у погледу њихове реализације⁴.

У табели која слиједи приказан је резиме датих препорука, док су детаљни налази презентовани по процесима у оквиру појединачних тачака Извјештаја.

Табела 1. Резиме датих препорука

Бр. преп	Текст препоруке	Статус препоруке
1	Препоручујемо Дирекцији да обезбиједи интерне контроле у погледу намјенске употребе мобилних телефона.	П
2	Дирекција је дужна обезбиједити потребна мишљења надлежних институција на интерни правилник о службеним возилима за специјализоване намјене и исти прослиједити Савјету министара на сагласност.	Н
3	Дирекција треба обезбиједити потпуне и поуздане евиденције о употреби службених возила као предуслов за редуковање ризика ненамјенске употребе возила.	П
4	Дирекција је дужна адекватно планирати набавке материјала и услуга за одржавање службених возила у циљу смањења ризика набавке дијелова који нису предвиђени уговором.	П
5	Дирекција је дужна да распоред државних службеника на радна мјеста врши у складу са релевантним прописима.	Н
6	Дирекција је дужна да сходно законским прописима који регулишу подручје облигационих односа, уговоре о дјелу закључује у изнимним и оправданим случајевима, и то за конкретне послове који су привременог карактера.	П

Статус: Н-нова, П-поновљена⁵

⁴ Видјети тачку 2. Извјештаја

⁵ Нереализоване препоруке из претходног периода су, након утврђеног чињеничног стања, поновљене.

IV ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ РЕВИЗИЈИ

1. ПРЕДМЕТ И ЦИЉ РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије су финансијски извјештаји Дирекције за 2023. годину и усклађеност активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Циљ је да се изрази мишљење о томе јесу ли финансијски извјештаји поуздани и одражавају ли биланси у потпуности резултате пословања. Такође, циљ ревизије је процијенити примјењује ли руководство институције законе и прописе и користи ли средства за одговарајуће намјене, те оцијенити финансијско управљање, систем интерних контрола и функцију интерне ревизије.

С обзиром на то да се ревизија обавља испитивањем на бази узорка и да постоје инхерентна ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, поједине материјално значајне грешке могу остати неоткривене.

2. ОЦЈЕНА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА

У претходном Извјештају о обављеној финансијској ревизији Дирекције (за 2022. годину) Канцеларија за ревизију изразила је мишљења и то:

- позитивно мишљење о финансијским извјештајима и
- позитивно мишљење о усклађености са скретањем пажње на:
 - запошљавање запосленика на одређено вријеме без расписивања јавног конкурса;
 - наставак праксе ангажмана лица путем уговора о дјелу за послове који су трајног карактера и који су предвиђени систематизацијом радних мјеста;
 - недостатке у поступку јавне набавке горива, када се није поступало у складу са законом дефинисаним одредбама;
 - нерјешавање питања трајног смјештаја Дирекције у Бањој Луци.

У Извјештају за 2022. годину су дате препоруке у циљу отклањања уочених неправилности, недостатака и слабости. Утврдили смо да је Дирекција у 2023. години од укупно 13 претходно датих препорука, реализовала шест, реализација двије препоруке је у току, четири препоруке су нереализоване, док се једна препорука није могла оцијенити у посматраном периоду. Препоруке из извјештаја претходних година (три препоруке) чија је реализација била у току нису поновљене у Извјештају за 2022. годину, али се њихова реализација континуирано прати. Утврдили смо да је Дирекција реализовала једну препоруку, а реализација двије препоруке је у току.

У наредној табели приказан је преглед оцјене реализације претходно датих препорука.

Табела 2. Детаљан преглед оцјене реализације препорука датих у 2022. години

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2022. годину	Статус
1	У 2023.години нисмо се увјерили у намјенско коришћење услуга мобилне телефоније, јер се поменуте услуге и даље налазе у оквиру тарифних пакета који садрже више услуга.	
2	Дирекција је креирала Нацрт плана обука запослених за 2024. годину који би требао обезбиједити дугорочно задовољење потреба Дирекције за стручним особљем.	
3	Дирекција је потписала уговор с Међународним аеродромом Сарајево у којем је дефинисано да оператер, на бази достављеног извјештаја, обрачунава услуге од 3% с укљученим ПДВ-ом.	
4	Дирекција је прилагодила евиденције о присуству на послу на начин да се може утврдити да ли се посао обавља у сједишту или регионалној канцеларији Дирекције.	
5	Извршено је упоређивање и кориговање података у систему обрачуна плата (ЦОИП) у дијелу евидентирања радног стажа запослених.	
6	Дирекција је у текућој години приликом обрачуна трошкова за службена путовања обезбиједила да се уз путне налоге прилаже сва потребна документација.	
7	Током 2023. године поново су уочене непоуздане евиденције о употреби службених возила на основу којих не можемо потврдити намјенско коришћење возила.	
8	Дирекција је формирала радну групу која треба у сарадњи са Министарством финансија и трезора БиХ провести активности у циљу рјешавања питања расположивости средстава на рачуну UniCredit банке.	
9	У текућој години Дирекција није имала предложених средстава за расход тако да препорука да се расходована средства требају евидентирати на конту средстава ван употребе до њиховог физичког уклањања из просторија Дирекције није могла бити оцијењена.	
10	Дирекција је у текућој години пријем запослених на одређено вријеме вршила у складу с релевантним прописима.	
11	И ове године је настављен ангажман лица на уговорима о дјелу у континуитету и на пословима из описа систематизованих радних мјеста.	
12	Дирекција је у 2023. години набавку горива провела у складу са законским прописима.	
13	С обзиром на то да нису адекватно препознате потребе за услугама одржавања возила, и ове године као и претходне Дирекција је набављала материјал и услуге које нису предвиђене важећим оквирним споразумом/уговором.	

Табела 2а. Детаљан преглед оцјене реализације препорука датих у ранијим годинама

Бр. преп.	Препоруке из претходних извјештаја	Статус
1/2021	Дирекција је у 2023. години у два наврата доставила и кориговала Приједлог правилника о унутрашњој организацији Министарству комуникација и транспорта БиХ да би у марту 2024. године поново извршила допуну упућеног Приједлога правилника.	
3/2021	У 2023. години унапријеђен је систем финансијског управљања и контроле у погледу ефикаснијег и потпунијег извјештавања руководства о реализацији плана активности за унапређење наведеног система.	
4/2020	Дирекција је у 2023. години извршила поновно истраживање и анализу тржишта некретнина. Након прибављених мишљења надлежних институција	

Бр. преп.	Препоруке из претходних извјештаја	Статус
	Приједлог одлуке о начину набавке и висини средстава за набавку зграде за смјештај Дирекције је у децембру 2023. године упућен Министарству комуникација и транспорта БиХ на даље поступање према Савјету министара БиХ.	

Статус: реализована препорука⁶, препорука чија је реализација у току⁷, нереализована препорука⁸, препорука која није могла бити оцијењена у ревидираном периоду⁹.

3. ДЈЕЛОКРУГ, ОРГАНИЗАЦИЈА И РУКОВОЂЕЊЕ

Дирекција је управна организација надлежна и одговорна за обављање функције регулатора и надзора, те издавање дозвола, потврда и сертификата у области цивилног ваздухопловства и контроле летења. Основана је 1997. године с циљем да одговори обавезама БиХ као државе чланице Међународне организације цивилног ваздухопловства.

Надлежности Дирекције за обављање функције регулатора и надзора у цивилном ваздухопловству и контроли летења дефинисане су Законом о ваздухопловству БиХ¹⁰. Сједиште Дирекције је у Бањој Луци, а има регионалне канцеларије у Сарајеву и Мостару. Дирекција функционише у оквиру Министарства комуникација и транспорта БиХ као управна организација.

Организација и управљање, надлежности и одговорности Дирекције регулисане су Правилником о унутрашњој организацији који је саставни дио Правилника о измјенама и допунама Правилника о унутрашњој организацији надлежног Министарства од 12.11.2009. године. Правилник о унутрашњој организацији Дирекције предлаже генерални директор, доноси га министар Министарства комуникација и транспорта БиХ, а потврђује Савјет министара БиХ.

Дирекција је била у обавези, као и остале институције Босне и Херцеговине, да до краја априла 2014. године усклади Правилник о унутрашњој организацији с одредбама Одлуке Савјета министара БиХ о принципима за утврђивање унутрашње организације органа управе БиХ¹¹ и Одлуке о разврставању радних мјеста и критеријумима за опис послова радних мјеста у институцијама БиХ.¹² Наведене одлуке су донесене у циљу хармонизације и примјене истих принципа о начину унутрашње организације, разврставања и описа радних мјеста.

Дирекција је у претходним годинама предузимала одређене активности, али исте нису окончане.

⁶ Реализоване су активности наведене у препоруци.

⁷ У току је реализација активности те стога у овом Извјештају није дата нова препорука, али је дат опис стања и проведених активности.

⁸ Нису предузимане активности на реализацији препоруке те је стога у овом Извјештају поновљена препорука за предметни процес.

⁹ Препорука није могла бити оцијењена у овом циклусу ревизије, али ће бити оцијењена кад се за то стекну услови.

¹⁰ Службени гласник БиХ, број 39/09 и 25/18

¹¹ Службени гласник БиХ, број 30/13

¹² Службени гласник БиХ, број 30/13, 67/15 и 51/18

Дирекција је 14.8.2023. године упутила Приједлог правилника Министарству комуникација и транспорта БиХ, заједно са обрасцима описа послова за свако радно мјесто државних службеника.

Затим је урадила корекције упућеног Приједлога правилника у погледу описа послова за поједина радна мјеста и 10.11.2023. године доставила га надлежном министарству.

У марту 2024. године Дирекција је поново извршила допуне Приједлога правилника у погледу проширења унутрашње организације за четири радна мјеста.

По питању утврђених недостатака у претходним годинама смо дали препоруку (препука бр. 1/2021 у Табели 2а). Према наведеним информацијама оцијенили смо да је Дирекција предузимала активности на реализацији дате препоруке, што ће бити предметом даљег праћења до коначне реализације.

Руководство Дирекције чине генерални директор и два замјеника генералног директора. Генерални директор је одговоран министру комуникација и транспорта БиХ, док су замјеници одговорни генералном директору.

У складу са Законом о министарским именовањима, именовањима Савјета министара и другим именовањима БиХ¹³, генерални директор и његови замјеници именовани су почетком 2021. године на мандатни период од четири године, с могућношћу поновног именовања.

4. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Дирекција је одговорна за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

Финансијско управљање и контрола

Дирекција је сачинила основне документе потребне за успоставу система финансијског управљања и контроле, поступајући у складу са Законом о финансирању институција БиХ¹⁴ и Приручником за финансијско управљање и контролу и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ. Сачињен је попис и извршено мапирање пословних процеса, утврђени и процијењени ризици те израђен регистар ризика.

У претходним годинама формирана је радна група за успостављање и развој финансијског управљања и контроле и процеса управљања ризицима. У текућој години ажуриран је регистар ризика у дијелу неизвршавања планираних активности на сертификацији, лиценцирању и надзору као и неблаговременом рјешавању и погрешној примјени прописа, потешкоћама у наплати прихода од такси и накнада, кашњења у реализацији стратешког програма, немогућности приступа подацима услјед кvara ИТ система, нерјешавању трајног смјештаја. Дирекција је унаприједила систем финансијског управљања и контроле у погледу потпуног извјештавања о предузетим активностима.

¹³ Службени гласник БиХ, број 7/03 и 37/03

¹⁴ Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/1

Годишњи извјештај о систему финансијског управљања и контроле достављен је Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора БиХ у року.

Функционисање система интерних контрола

На основу проведене ревизије утврдили смо да систем интерних контрола у Дирекцији није на задовољавајућем нивоу. Констатовани су недостаци и слабости у погледу издатака за мобилне телефоне, трошкове стручног усавршавања, евиденције у путним налозима за возила и реализацију закључених уговора што је детаљно описано у наредним тачкама извјештаја.

Увидом у поједине рачуне мобилних телефона поново смо констатовали да приликом правдања рачуна мобилне телефоније није обезбијеђена пракса транспарентног исказивања износа трошкова мобилног телефона на фактурама, већ се тај износ налази у склопу тарифних пакета који садрже више услуга телеком оператера (интернет, IPTV, мобилна и фиксна телефонија).

ПРЕПОРУКА 1

Препоручујемо Дирекцији да обезбиједи интерне контроле у погледу намјенске употребе мобилних телефона.

У 2023. години су смањени издаци за стручно усавршавање лица која нису у сталном радном односу у Дирекцији и износили су 8.504 КМ. Претходне године ови издаци износили су око 20.000 КМ. Издаци се односе на лице које је у вријеме усавршавања било ангажовано по основу уговора о раду на одређено вријеме у Дирекцији те је по окончању јавног огласа засновало радни однос на неодређено вријеме у Дирекцији. У сврху превазилажења праксе финансирања едукације лица која нису у сталном радном односу Дирекција је креирала Нацрт плана обука запослених за 2024. годину, који би требао дугорочно задовољити потребе Дирекције за стручним особљем.

По питању утврђених недостатака у претходној години смо дали препоруку (препорука бр. 2/2022 у Табели 2). Према наведеним информацијама оцијенили смо да је Дирекција предузимала активности на реализацији дате препоруке, што ће бити предметом даљег праћења до коначне реализације.

5. БУЏЕТ ДИРЕКЦИЈЕ ЗА 2023. ГОДИНУ

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2023. годину, Дирекцији су одобрена средства у укупном износу од 5.226.000 КМ (текући издаци 5.016.000 КМ и капитални издаци 210.000 КМ)¹⁵.

Од укупно одобрених средстава Законом о буџету дефинисано је да ће се 2.379.000 КМ финансирати из буџета, а преосталих 2.847.000 КМ из властитих намјенских прихода

¹⁵ До усвајања буџета за 2023. годину, Дирекција је располагала средствима одобреним према Инструкцији о привременом финансирању институција БиХ за период јануар - март 2023. године, број: 05-16-2-8338-2/22 од 28.12.2022. године, коју је донио министар финансија и трезора Босне и Херцеговине.

Дирекције. Учешће властитих прихода Дирекције у финансирању укупних трошкова институције је 54%.

Дирекција је извршила једно реструктурисање расхода буџета које је одобрило Министарство финансија и трезора БиХ у укупном износу од 123.000 КМ.

6. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Дирекција је сачинила Годишњи финансијски извјештај за 2023. годину и доставила га надлежним органима и институцијама у складу с важећим прописима и у утврђеном року. На бази Правилника о финансијском извјештавању институција БиХ, Дирекција је сачинила забиљешку билансних позиција као и образложење расхода за 2023. годину. Анализом биљешки уз финансијске извјештаје констатовали смо да су иста детаљно образложена по структури расхода и билансних позиција за 2023. годину.

6.1. Преглед расхода и издатака из буџета

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама у периоду од 1.1. до 31.12.2023. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 4.606.043 КМ, што је за 619.957 КМ мање у односу на одобрени буџет за 2023. годину.

Вриједносно значајни расходи односе се на: бруто плате и накнаде (1.901.681 КМ), уговорене и друге посебне услуге (1.029.504 КМ), трошкове закупа (444.908 КМ) и путне трошкове (343.990 КМ).

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

6.1.1. Издаци за употребу возила

Укупни издаци за употребу и одржавање службених возила са 31.12.2023. године износе 55.599 КМ и мањи су за 3.065 КМ у односу на 2022. годину. Значајнији издаци односе се на издатке за гориво (27.767 КМ), материјал и услуге за поправак и одржавање возила (14.325 КМ) и регистрацију моторних возила (7.093 КМ).

У складу са Правилником Савјета министара БиХ о условима набавке и начину коришћења службених возила у институцијама Босне и Херцеговине¹⁶, Дирекција на располагању има три службена и десет специјализованих возила.

Одредбама предметног Правилника, који је ступио на снагу у мају 2023. године, дефинисано је да су институције БиХ дужне да своје интерне акте ускладе са одредбама овог Правилника у року од 60 дана од дана ступања на снагу. Дирекција није интерни Правилник о условима набавке и начину коришћења службених специјализованих возила доставила на сагласност Савјету министара БиХ у предвиђеном року.

¹⁶ Службени гласник БиХ, број: 34/23, 84/23

ПРЕПОРУКА 2

Дирекција је дужна обезбиједити потребна мишљења надлежних институција на интерни правилник о службеним возилима за специјализоване намјене и исти прослиједити Савјету министара на сагласност.

Интерним процедурама о употреби службених возила Дирекције од 2.11.2022. године и 13.11.2023. године дефинисано је да лице које управља возилом је дужно да уредно попуњава путни налог за возило у погледу датума коришћења возила, релације на којој се возило користи, укупне пређене километраже по повратку са службеног пута и стања километража приликом точења горива. Анализом налога за службена возила Дирекције поново смо уочили непотпуност у евидентирању података о пређеним релацијама на дневној и мјесечној основи што у питање доводи намјенску употребу возила. Наиме, поједини налози за употребу службених возила не садрже податке о пређеним дневним релацијама, на основу којих би стање километраже на мјесечном нивоу било поуздано.

ПРЕПОРУКА 3

Дирекција треба обезбиједити потпуне и поуздане евиденције о употреби службених возила као предуслов за редуковање ризика ненамјенске употребе возила.

С обзиром на то да оквирним споразумом закљученим за период 2020-2023. година нису адекватно планирани и уговорени дијелови за одржавање возила, за последицу је имало набавку дијелова који нису предвиђени уговором. Овакав начин планирања и уговарања онемогућава адекватно праћење оквирног споразума и уговора. И ове као и претходне године констатован је већи износ реализације (14.052 КМ) од уговором дефинисане (7.205 КМ).

ПРЕПОРУКА 4

Дирекција је дужна адекватно планирати набавке материјала и услуга за одржавање службених возила у циљу смањења ризика набавке дијелова који нису предвиђени уговором.

6.2. Преглед прихода и примитака

Укупно остварени приходи и примици по економским категоријама, у периоду од 1.1. до 31.12.2023. године, исказани су у износу од 9.309.521 КМ, што је за 6.444.521 КМ више у односу на планиране приходе и примитке у 2023. години. Значајнији приходе односе се на приходе од накнада које плаћају оператери авиона по превезеном путнику и тони превезене робе/терета у одласку са аеродрома у БиХ (5.262.213 КМ), приходе од накнада за прелете преко БиХ (3.080.189 КМ) и приходе од посебних накнада од властите дјелатности (951.714 КМ).

Преглед прихода и примитака приказан је у Табели III у прилогу Извјештаја.

6.2.1. Приходи од накнада које плаћају оператори авиона по превезеном путнику и тони превезене робе/терета у одласку са аеродрома у БиХ

Приходи од накнада по члану 13. став (1) тачка ц) и д) Закона о ваздухопловству БиХ односе се на приходе које Дирекција остварује по основу накнада које плаћају оператори авиона по превезеном путнику у одласку са аеродрома у БиХ и по тони превезене робе/терета у одласку са аеродрома у БиХ. Према члану 13. став (3) истог Закона предметне накнаде се утврђују посебном одлуком Дирекције.

Остварени приходи у 2023. године износе 5.262.213 КМ, што је за 2.543.997 КМ више у односу на претходну годину.

У забиљешкама уз финансијске извјештаје Дирекције за 2023. годину дато је образложење увећања прихода због достављања извјештаја о превезеним путницима и тони превезене робе од стране аеродром у Тузли и Мостару који у претходним годинама нису достављали извјештаје.

Висина накнада и њихова намјена утврђена је Одлуком о висини накнаде коју плаћа оператер авиона по превезеном путнику и тони превезене робе/терета у одласку са аеродрома у БиХ ¹⁷.

Према одредбама наведене Одлуке оператори аеродрома дужни су Дирекцији достављати мјесечне извјештаје о броју превезених путника/терета по сваком појединачном ваздушном оператеру. На основу извјештаја Дирекција испоставља рачуне ваздушним операторима, а оприходована средства евидентирају се на програму посебне намјене.

Почетком године донесена је нова Одлука¹⁸ о висини накнаде коју плаћа оператер авиона по превезеном путнику и тони превезене робе/терета у одласку са аеродрома у БиХ којом су ближе дефинисане одредбе у вези с принудном наплатом и остале мјере за операторе авиона у редовном ваздушном превозу.

Од почетка примјене Одлуке, Дирекција се суочава са проблемом недостављања извјештаја о броју превезених путника и утовареном терету са аеродрома у БиХ од стране аеродрома, те самим тим и наплате прихода према важећој одлуци.

Напомињемо да је Пресудом окружног суда у Бањалуци из октобра 2022. године, Аеродроми Републике Српске а. д. Бањалука дужан Дирекцији исплатити износ од 264.424 КМ са затезним каматама за период од фебруара 2017. године до јануара 2020. године који још увијек није наплаћен.

Аеродроми Републике Српске а. д. Бањалука и даље не доставља предметне извјештаје, а Дирекција о томе није обавијестила Савјет министара БиХ како је прописано наведеном одлуком.

Надаље, напомињемо да је Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ, у иницијативи усвојеној на 10. сједници, одржаној 22.8.2023. године, предложио Савјету министара БиХ и Дирекцији да се на период од 1.1. до 31.12.2024. године обустави примјена Одлуке о висини накнаде коју плаћа оператер авиона по превезеном путнику и

¹⁷ Службени гласник БиХ, број 4/17

¹⁸ Службени гласник БиХ, број 20/23

тони превезене робе/терета у одласку са аеродрома у Босни и Херцеговини. Савјет министара БиХ је 25.12.2023. године донио Одлуку о допуни предметне одлуке којом је обуставио њену примјену у периоду од 1.1.2024. године до 31.12.2024. године.¹⁹

Стављање ван снаге поменуте Одлуке умањиће приходе Дирекције у наредној години. Истичемо да су према Закључку Савјета министара, донесеном на наведеној сједници, оператери међународних аеродрома у БиХ и Дирекција дужни, у задатим роковима, сачинити и Савјету министара БиХ доставити анализе о ефектима обуставе примјене предметне одлуке током 2024. године.

Новчана средства

Дирекција остварује намјенске приходе од властите дјелатности по три основа, а за која су отворени посебни пројектни кодови. На крају године се врши пренос нереализованих средстава по сваком пројектном коду.

У извјештају Канцеларије за ревизију из 2022. године констатовали смо да према захтјеву Дирекције за пренос неутрошених намјенских средстава од прелета, евидентираних на два намјенска подрачуна код Централне банке БиХ и комерцијалном рачуну UniCredit банке, Министарство финансија и трезора БиХ није извршило укупан пренос средстава евидентираних на поменутим рачунима. Наиме, Дирекцији је на располагање пребачен мањи износ за 2.336.768 КМ због чињенице да су се на подрачуну за прелете код UniCredit банке евидентирали сви приходи од накнада за услуге из надлежности Дирекције²⁰ остварени до 2017. године, а који нису евидентирани у Главној књизи Дирекције, јер нису били отворени пројектни кодови.

По питању расположивости средстава на рачуну UniCredit банке, Дирекција је 17.10.2023. године формирала Комисију за савјештање стања на рачуну намјенска средства од прелета. Обавеза Комисије је да успостави сарадњу са Министарством финансија и трезора БиХ, утврди стање средстава на рачуну према извору средстава, сачини извјештај о стању, поријеклу и врсти прихода на намјенском рачуну.

У комуникацији с Министарством финансија и трезора БиХ у новембру 2023. године Дирекција је захтијевала да се изврши савјештање стања на намјенском рачуну средстава од прелета односно да се утврди стање рачуна према врсти прихода. Такође, захтијевали су достављање извода са рачуна за намјенска средства од прелета, отвореног код UniCredit банке за период од отварања рачуна до 31.12.2016. године.

По питању утврђених недостатака у претходној години смо дали препоруку (препука бр. 8/2022 у Табели 2). Према наведеним информацијама оцијенили смо да је Дирекција предузимала активности на реализацији дате препоруке, што ће бити предметом даљег праћења до коначне реализације.

6.3. Биланс стања

У билансу стања на 31.12.2023. године исказана су укупна средства у износу од 869.888 КМ. Укупне обавезе са изворима средстава исказане су у износу од 1.402.304 КМ.

¹⁹ Службени гласник број: 88/23

²⁰ Накнаде по основу члана 13. став (1) тачка е) Закона о ваздухопловству БиХ (Службени гласник БиХ, број: 39/09 и 25/18)

Значајне ставке биланса стања односе се на краткорочна потраживања (518.059 КМ), краткорочна разграничења (515.334 КМ), неотписану вриједност сталних средстава (341.783 КМ), краткорочне текуће обавезе (267.351 КМ) и обавезе према запосленима (214.436 КМ).

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

7. ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС ЗАПОСЛЕНИХ (АНГАЖОВАНИХ) ЛИЦА

Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2023. годину Дирекцији је одобрено 57 запослених колико је имала на 31.12.2023. године.

7.1. Обављање послова другог радног мјеста

На основу рјешења о овлашћењу из 2022. године три државна службеника су током 2023. године обављала послове другог радног мјеста, а која су упражњена у институцији.

Од наведена три државна службеника само један државни службеник је по овлашћењу обављао послове истог ранга. Друга два државна службеника обављају послове другог радног мјеста вишег ранга у односу на постављење Агенције за државну службу БиХ.

Наведеним државним службеницима плате и накнаде из плата обрачунаване су и исплаћиване у складу са рјешењима о постављењу Агенције за државну службу БиХ.

Правилником о условима и начину обављања интерних конкурса, интерних и екстерних премјештаја државних службеника у институцијама БиХ²¹, интерни и екстерни премјештаји се могу обављати за слична радна мјеста, а под сличним радним мјестима подразумијевају се радна мјеста која се налазе на истом нивоу.

Према члану 31. став 1. Закона о државној служби у институцијама БиХ унапређење државних службеника на више радно мјесто у истој или другој институцији БиХ обавља се путем интерног или јавног конкурса. Институција је дужна обављати интерно оглашавање и проводити интерни конкурс у случају када постоји упражњено радно мјесто на које се државни службеник може унаприједити, а према процјени институције постоји најмање један квалитетан кандидат за унапређење како је то дефинисано чланом 8. став 1. тачка а) Правилника о условима и начину обављања интерних конкурса, интерних и екстерних премјештаја државних службеника у институцијама БиХ.

Дакле, прописима којима је уређен правни статус државних службеника није предвиђена могућност да руководицац институције без проведене конкурсне процедуре (интерног или јавног конкурса) распоређује државне службенике на радна мјеста вишег нивоа.

ПРЕПОРУКА 5

Дирекција је дужна да распоред државних службеника на радна мјеста врши у складу са релевантним прописима.

²¹ Службени гласник БиХ, број 62/10, 30/14 и 38/17

7.2. Уговори о дјелу

Издаци по основу уговора о дјелу у 2023. години реализовани су у нето износу од 206.555 КМ и већи су у односу на претходну годину за 28.605 КМ. Планирани буџет за ове намјене износио је 217.000 КМ.

У току године путем уговора о дјелу ангажована су укупно 32 извршиоца од тога 15 извршилаца у континуитету. Мјесечне нето накнаде за ангажман извршилаца у континуитету кретале су се од 500 КМ до 1.000 КМ. Од укупног броја ангажованих лица, њих 26 је имало ангажман и претходне године у Дирекцији. Поред тога за услуге одржавања чистоће, одржавања објекта и инсталација те услуге послуживања напитака у Дирекцији утрошено је 51.857 КМ.

Поново је констатован ангажман лица по основу уговора о дјелу за послове који одговарају систематизованим радним мјестима.

У Дирекцији су наставили с ангажманом спољног сарадника на пословима предвиђеним систематизацијом радних мјеста за чије услуге се исплаћивала мјесечна накнада у нето износу од

1.000 КМ односно 12.000 КМ на годишњем нивоу.

Током године у континуитету је вршен ангажман шест спољних сарадника за обављање послова који су слични пословима систематизованих радних мјеста (67.727 КМ), а који се тичу послова утврђивања усклађености са регулаторним захтјевима утврђеним у Правилнику о утврђивању општих и посебних захтјева за пружаоце услуга управљања ваздушним саобраћајем, услуга у ваздушној пловидби и других мрежних функција за управљање ваздушним саобраћајем у склопу спровођења поступка сертификације и стручног надзора у BHANSA, фактурисање накнада које плаћају оператери авиона по превезеном путнику/тони робе у одласку са аеродрома у БиХ, извршити праћење динамике наплате средстава остварених по основу накнада које плаћају оператори авиона по превезеном путнику/тони робе у одласку са аеродрома у БиХ и сл.

Према Закону о облигационим односима²² уговор о дјелу се потписује са физичким лицем за конкретан посао који представља „заокружену“ цјелину, те стога предмет уговора о дјелу не могу бити послови који се обављају у континуитету нити послови систематизованих радних мјеста. Одредбама члана 54, 69. и 70. Закона о управи послове у органима управе обављају државни и остали службеници и запосленици чији се пријем у радни однос, као и остваривање права, обавеза и одговорности уређује Законом о државној служби у институцијама БиХ, Законом о раду у институцијама БиХ и другим посебним законима. Предметним законима није предвиђено да се путем уговора о дјелу могу обављати послови из надлежности институција утврђеним правилником о унутрашњој организацији.

Дакле, ангажман по основу уговора о дјелу присутан у дужем временском периоду за обављање редовних послова који се понављају, односно послова радних мјеста утврђених правилником о унутрашњој организацији за посљедицу има неусклађеност са прописима, односно нетранспарентно запошљавање.

²² Уговором о дјелу посленик (предузимач, извођач радова) обавезује се обавити одређени посао, као што је израда или поправка неке ствари или извршење неког физичког или интелектуалног рада и сл., а наручилац се обавезује да му за то плати накнаду (члан 600).

ПРЕПОРУКА 6

Дирекција је дужна да сходно законским прописима који регулишу подручје облигационих односа, уговоре о дјелу закључује у изнимним и оправданим случајевима, и то за конкретне послове који су привременог карактера.

8. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Дирекција је објавила План јавних набавки за 2023. годину, у складу са Законом о јавним набавкама²³.

Према презентованим подацима²⁴, Дирекција је у 2023. години провела 31 поступак јавних набавки. Од наведеног броја, Дирекција је провела шест отворених поступака у вриједности од 492.702 КМ, седам конкурентских поступака у вриједности од 138.268 КМ и три поступка у складу са Анексом II у вриједности од 136.677 КМ. Дирекција је путем директног споразума извршила набавке у вриједности од 56.009 КМ.

У ревидираним процедурама јавних набавки нису уочени значајни недостаци.

9. ОСТАЛО

9.1. Трајни смјештај Дирекције

Према члану 13. Закона о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2023. годину набавка зграде за смјештај Дирекције у Бањој Луци финансираће се из средстава остварених од прихода од накнада за прелете преко Босне и Херцеговине, као и других прихода које Дирекција остварује на основу Закона о ваздухопловству БиХ на основу одлуке коју доноси Савјет министара БиХ на приједлог Дирекције.

Наиме, набавка пословног простора за смјештај Дирекције планирана је на основу Одлуке Савјета министара од 19.3.2007. године када је усвојена Одлука о одређивању административног сједишта Дирекције у Бањалуци. Закључком Савјета министара БиХ од 3.12.2009. године, задужује се Министарство финансија и трезора БиХ да обезбиједи потребна финансијска средства и да у сарадњи с Дирекцијом проведе процедуру набавке пословног простора на трајној основи за смјештај Дирекције у Бањалуци.

Претходних година Приједлог одлуке о одобравању средстава и начину провођења поступка набавке пословног простора у Бањалуци више пута је повучен са сједница Савјета министара БиХ.

Дирекција је у 2023. години извршила поновно истраживање и анализу тржишта некретнина. Крајем године надлежним институцијама, Министарству финансија и трезора БиХ и Уреду за законодавство Савјета министара БиХ, упућен је Приједлог одлуке о начину набавке и висини средстава за набавку зграде за смјештај Дирекције, на што су

²³ Службени гласник БиХ, број 39/14 и 59/22

²⁴ Подаци из табеларних прегледа сачињених за потребе ревизије



добили позитивне одговоре. Крајем године, путем Министарства комуникација и транспорта БиХ Приједлог одлуке је упућен Савјету министара БиХ на даље поступање.

Претходних година смо скретали пажњу на рјешавање питања трајног смјештаја Дирекције, а поготово из разлога што је према подацима Дирекције, за закуп пословног простора у Бањалуци од септембра 2009. године до септембра 2023. године потрошено око 8,5 милиона КМ.

По питању набавке пословног простора за трајни смјештај Дирекције у претходним годинама смо дали препоруку (препука број 4/2020 у Табели 2а). Према наведеним информацијама, оцијенили смо да је Дирекција у 2023. години предузимала активности на реализацији дате препоруке, што ће бити предметом даљег праћења до коначне реализације.

10. КОМЕНТАРИ НА НАЦРТ ИЗВЈЕШТАЈА

Дирекција у остављеном року није доставила коментаре на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2023. годину, тако да овај Извјештај представља коначан извјештај без корекција у односу на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2023. годину.

Ревизију у Дирекцији за 2023. годину обавили су: Осман Паћука – вођа тима, Лутвија Шрндић – члан тима, Жељко Ћавар – члан тима, Славиша Вуковић – члан тима.

**Вођа тима за
финансијску ревизију**

Осман Паћука, с. р.

**Руководилац Одјељења за
финансијску ревизију**

Нермин Хамзагић, с. р.

**Руководилац Одјељења за
развој, методологију и контролу
квалитета финансијске ревизије**

Мирсада Сијамић, с. р.

Број: 03-16-1-884/24

Прилози

Табела I - Преглед расхода буџета за 2023. годину

Табела II - Биланс стања на 31.12.2023. године

Табела III - Преглед прихода и примитака за 2023. годину

Преглед расхода буџета за 2023. годину

Дирекција за цивилно ваздухопловство Босне и Херцеговине

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађивања буџета	Укупни буџет	Извршење буџета	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Текући издаци	2,379,000	0	2,379,000	2,246,541	94
Бруто плате и накнаде	1,993,000	0	1,993,000	1,901,681	95
Накнаде трошкова запослених	346,000	0	346,000	306,806	89
Путни трошкови	0	0	0	0	0
Издаци телефонских и поштанских услуга	0	0	0	0	0
Издаци за енергију и комуналне услуге	0	0	0	0	0
Набавка материјала	0	0	0	0	0
Издаци за усл. превоза и горива	0	0	0	0	0
Унајмљивање имовине и опреме	40,000	0	40,000	38,054	95
Издаци за текуће одржавање	0	0	0	0	0
Издаци за осигурање	0	0	0	0	0
Уговорене и друге посебне услуге	0	0	0	0	0
2. Капитални издаци	0	0	0	0	0
3. Текући грантови	0	0	0	0	0
4. Буџет-непосредна потрошња (1+2+3)	2,379,000	0	2,379,000	2,246,541	94
5. Вишегодишња капитална улагања	0	0	0	0	0
6. Новчане донације	0	0	0	0	0
7. Програми посебне намјене	2,847,000	0	2,847,000	2,359,501	83
7.1 Текући издаци	2,637,000	0	2,637,000	2,283,062	87
Бруто плате и накнаде	212,000	0	212,000	183,708	87
Накнаде трошкова запослених	20,000	0	20,000	14,400	72
Путни трошкови	375,000	-31,000	344,000	343,990	100
Издаци телефонских и поштанских услуга	39,000	0	39,000	31,311	80
Издаци за енергију и комуналне услуге	61,000	0	61,000	52,164	86
Набавка материјала	39,000	0	39,000	32,364	83
Издаци за усл. превоза и горива	64,000	0	64,000	34,860	54
Унајмљивање имовине и опреме	433,000	31,000	464,000	444,908	96
Издаци за текуће одржавање	135,000	0	135,000	109,911	81
Издаци за осигурање	9,000	0	9,000	5,943	66
Уговорене и друге посебне услуге	1,250,000	0	1,250,000	1,029,504	82
2. Капитални издаци	210,000	0	210,000	76,439	36
Набавка опреме	100,000	92,000	192,000	61,922	32
Набавка сталних средстава у облику права	110,000	-92,000	18,000	14,517	81
8. Укупно буџет (4+5+6+7)	5,226,000	0	5,226,000	4,606,042	88

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило 4.3.2024. године.

в. д. генералног директора
Зорислав Ивановић

Биланс стања на 31.12.2023. године

Дирекција за цивилно ваздухопловство Босне и Херцеговине

Табела II

Опис	31.12.2023.	31.12.2022.	Проценат (2/3*100)
1	2	3	4
1. Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	528,105	657,705	80
Новчана средства	0	0	0
Краткорочна потраживања	518,059	654,274	79
Краткорочни пласмани	0	0	0
Интерни финансијски односи	0	0	0
Залихе	0	0	0
Краткорочна разграничења	10,046	3,431	293
2. Стална средства	341,783	406,505	84
Стална средства	7,711,624	7,635,185	101
Исправка вриједности	7,369,841	7,228,680	102
Неотписана вриједност сталних средстава	341,783	406,505	84
Дугорочни пласмани	0	0	0
Дугорочна разграничења	0	0	0
УКУПНО АКТИВА (1+2)	869,888	1,064,210	82
3. Краткорочне обавезе и разграничења	1,060,521	1,219,372	87
Краткорочне текуће обавезе	267,351	322,888	83
Краткорочни кредити и зајмови	0	0	
Обавезе према запосленима	214,436	194,216	110
Финансијски И обрачунски односи са другим повезаним јединицама	63,400	51,575	123
Краткорочна разграничења	515,334	650,693	79
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови	0	0	
Остале дугорочне обавезе	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
5. Извори средстава	341,783	406,505	84
Извори средстава	341,783	406,505	84
Остали извори средстава	0	0	
Нераспоређени вишак прихода/расхода	0	0	
УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	1,402,304	1,625,877	86

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен.

Руководство је Биланс стања одобрило 4.3.2024. године

в. д. генералног директора

Зорислав Ивановић

Преглед прихода и примитака у 2023. години

Дирекција за цивилно ваздухопловство Босне и Херцеговине

Табела III

Опис	Планирани износ у буџету	Измјене и допуне	Укупно планирани износ	Остварени износ	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Непорески приходи	2,865,000	0	2,865,000	9,309,521	325
Приходи од захтјева, молби, приједлога, пријава и других поднесака	5,000	0	5,000	4,170	83
Приходи од жалби против рјешења	1,000	0	1,000	25	3
Приходи од рјешења за које није прописана посебна накнада	11,000	0	11,000	10,575	96
Приходи од издатих увјерења	1,000	0	1,000	645	65
Приходи од накнада за прелете преко БиХ	1,626,000	0	1,626,000	3,080,179	189
Приходи од посебних накнада ВНДСА	630,000	0	630,000	951,714	151
Накнаде по превезеном путнику и тони превезене робе са аеродрома у БиХ које плаћају авио-оператери	591,000	0	591,000	5,262,213	890
2. Текући трансфери и донације	0	0	0	0	0
Примљени текући трансфери од иностраних влада и међународних организација - донације из иностранства	0	0	0	0	0
Примљени текући трансфери од осталих нивоа власти	0	0	0	0	0
Домаће донације	0	0	0	0	0
3. Капитални примици	0	0	0	0	0
Капитални примици од продаје сталних средстава	0	0	0	0	0
Примици од финансијске имовине	0	0	0	0	0
Примици од дугорочног задуживања	0	0	0	0	0
Примици од краткорочног задуживања	0	0	0	0	0
4. Укупни приходи и примици (1+2+3)	2,865,000	0	2,865,000	9,309,521	325

Руководство је Преглед прихода и примитака по економским категоријама одобрило 4.3.2024. године

в. д. генералног директора
Зорислав Ивановић